

3. Молодіжна організація «Батьківщина молода». Офіційна сторінка у мережі «Facebook». URL: <https://www.facebook.com/BatkivshchynaMoloda/>
4. Молодіжна організація «Зе Молодіжка». Офіційна сторінка у мережі «Facebook». URL: <https://www.facebook.com/zemolodizhka>
5. Молодіжна спільнота «Всеукраїнська громадська організація «Солідарна молодь». Офіційна сторінка у мережі «Facebook». URL: <https://www.facebook.com/SolidarnaMolod/>

Abstract. *The theses analyze key aspects of coverage of the activities of youth organizations of parliamentary political parties of Ukraine on the social network "Facebook", consider official pages, the content and nature of published news, and provide practical recommendations for expanding the audience of readers among Ukrainian youth.*

Keywords: *political party, communication, youth, social network, information.*

УДК 113:502.1:631.147|330.3

ЕКОЦЕНТРИЗМ АГРАРНОГО МИСЛЕННЯ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Мірошкіна Н.В.

кандидат філософських наук,

старший викладач кафедри економічної теорії і суспільних наук

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: *стверджується, що найважливішим принципом сучасного професійного аграрного мислення є екоцентризм, який надає системне планетарне бачення взаємодії суспільства і довкілля.*

Ключові слова: *система, природокористування, світогляд, агросфера, біосфера.*

Аграрне мислення – це один із різновидів професійного мислення, тобто розумова діяльність, спрямована на розв’язання професійних завдань та вирішення професійних проблем в сфері аграрного виробництва. Від стилю та особливостей мислення аграріїв залежить, як в агротехнологіях відбувається поєднання матеріального та духовного факторів людського буття, створюються та передаються стереотипи виживання, закладається імперативне підґрунтя смисложиттєвих орієнтацій нації.

Екоцентризм – це особлива історична форма концептуалізації нового образу мислення аграріїв, який складається в останній час під впливом формування нової картини екологічної реальності. В методологічному аспекті він вносить нову ідеологію, програму та стратегію в сфері організації та управління природокористуванням. Екоцентризм базується на уявленні про об’єктивне існування єдиної системи, в межах якої людство, яке створило господарство, культуру, техносферу взаємодіє з довкіллям [2]. Екоцентричне відношення до природокористування в аграрній сфері включає ряд найважливіших елементів і принципів біосферно-біогенетичного землеробства: ландшафтно-біогенетичний принцип землеробства, підтримка оптимального співвідношення рослинництва та тваринництва, забезпечення максимальної

інтенсивності кругообігу речовини та енергії в ґрунті та агробіоценозі, включення елементів інтенсивних технологій в землеробство, рослинництво та скотарство.

Екоцентризм як принцип аграрного мислення спрямований на побудову такої системи діяльності людини в агросфері, яка б могла забезпечити таку соціально-економічну експлуатацію природних ресурсів та умов, яка б приводила до найбільш ефективному їх зберіганню і відтворенню з урахуванням перспективи розвитку господарства та збереження здоров'я людей.

Екоцентричний світогляд розглядає біогеоценозі, ландшафті та інші компоненти географічної оболонки не як об'єкти експлуатації, а як об'єкти, інтереси яких треба враховувати також, як безпосередні інтереси людини. Однак, людина не може обмежуватися лише природними зв'язками з навколишнім середовищем. Вона турбується про природу и будує своє безпосереднє відношення до неї виходячи з потреб соціогенезу та культурогенезу. Це призводить до виникнення соціоприродних систем. Екоцентричне мислення формує розуміння єдності біосфери та антропосфери, на підставі такої єдності формується ноосфера – сфера розуму.

На протязі довгого часу аграрне мислення ґрунтувалося на природничо-науковому підході, з позиції якого людина та природа або планета розглядалися як відокремлені об'єкти зі своїми закономірностями розвитку. Вони були протиставлені один одному. Екоцентричний принцип не протиставить людство і природу. Людство у ролі підсистеми планети (як глобальної екосистеми) виступає її частиною і тому повинно в своєму розвитку підкорятися закономірностям, які забезпечують рівновагу та сталий розвиток планети як екосистеми.

Екоцентризм як принцип сучасного аграрного мислення закладає в особистість працівника агропромислового комплексу нові якості. Серед них – володіння синтетичним комплексом знань, пов'язаних з екологічною наукою (біологічних, фізичних, хімічних, аграрних, соціальних), вміння розкривати причинно-наслідкові відношення між природними та антропогенними явищами та будувати та цієї основі екологічні моделі, вміння оцінювати явища антропогенного характеру з планетарної точки зору. Головною рисою екоцентризму як типу мислення є екологічний пріоритет (імператив), який не може бути перекритий аргументами виробничого, фінансового, прагматичного характеру. Останнє, на жаль, ще є прекрасним побажанням, а не практичним втіленням.

Екоцентризм аграрного мислення відноситься до «нетехнологічних» факторів розвитку. Це світоглядний принцип, який визначає фундаментальні основи сталого розвитку агросфери: напрямки такого розвитку, цілі, цінності, можливий технологічний механізм розвитку.

Мислення, побудоване на відношенні «Суб'єкт (людини) - об'єкт (природа)» вичленує людину зі світу природи як самостійну від неї сутність. В такому випадку людина протиставляється світу природи, що є основою гносеологічної парадигми, хоч онтологічно, за своєю природою, він є її

частиною і продуктом біосферного розвитку. Альтернативний спосіб мислення, який відповідає концепції сталого розвитку, повинен виходити з такого відношення: «людина як об'єкт розвитку планети (ноосфери) – планета як суб'єкт природного розвитку». Це означає, що аграрно-екологічне мислення не просто повинно враховувати інтереси розвитку природи, а будувати свої міркування з позиції сукупного суб'єкта розвитку «людина – планета».

Екоцентризм визнає як вищу цінність гармонійний розвиток людства та природи. При цьому людина не є центром світа і не наділена особливими привілеями. Метою взаємодії в системі «людина – природа» є як задоволення інтересів людини, так і природи. Етичні норми та правила поширюються не тільки на взаємодію між людьми, вони поширюються на взаємодію людини з природними об'єктами. Розвиток природи та людини мислиться в єдності. Все це пов'язує аграрне мислення, засноване на екологічному імперативі з вирішенням не тільки професійних завдань, але й з вирішенням етичних, політичних та соціальних завдань, що постають перед людством в цілому [1].

Екоцентризм як принцип сучасного аграрного мислення при реалізації концепції сталого розвитку виступає методологічною базою для вирішення низки теоретичних та практичних завдань. Серед них провідними є наступні:

- створення умов для гармонійного вирішення економічних, соціальних та екологічних завдань на підставі визнання пріоритету біосфери та людини, яка є частиною біосфери;
- втілення принципу екологічної безпеки в землекористування;
- реалізація технологій циклового виробництва;
- забезпечення сталого виробництва та споживання на підставі єдності інтересів довкілля, бізнес-інтересів та інтересів людини.

Список використаних джерел

1. Орденов С.С. Формування екологічної свідомості в умовах глобалізації. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія*. 2021. № 2. С. 46-50.
DOI: <https://doi.org/10.18372/2412-2157.34.16314>
2. Ходаківська, О. В., Шпикуляк О. Г. Супрун О. М. Інститути «зеленої економіки у забезпеченні сталого розвитку агросектора: теоретичний вимір. *Бізнес Інформ*. 2017. Вип. 7(474) С. 13-18.
URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000773501>

Abstract: *It is argued that the most important principle of modern professional agricultural thinking is ecocentrism, which provides a systemic planetary vision of the interaction of society and the environment.*

Keywords: *system, nature management, worldview, agrosphere, biosphere.*